

Imena rodbine in svaščine.

(Sestavil Fr. S. Lekše.)

Velike preglavice delajo mnogim našim pisateljem in dopisnikom nazivi za razna kolena sorodstva in svaštva. To umevamo prav lahko. Zakaj neka imena rodbine in svaštva so v nekaterih krajih deloma ali skoro popolnoma že izginila, v drugih krajih pa se različno rabijo, kar ne odgovarja vselej resnici. To ni čudno. Kmalu potem, ko smo stopili na zgodovinsko pozorišče, izgubili smo Slovenci svojo samostalnost in potemtakem ostali ločeni od drugih Slovanov. Sicer je bilo družinsko življenje, kolikor nam je znano, pri Slovanih najboljše razvito, in obto je tudi največ nazivov za razne ude ali člene rodbine in svaščine najti ravno pri tem plemenu ljudskega roda. Sosebno se še v tem, s katerim koli narodom, kosa dandanes srbsko-hrvaški narod, kateri je imel svoje zadruge do najnovejšega časa. Slovenci smo o tem doslej le paberkovali pri drugih, pa nismo vselej najboljšega zadeli. Kajpada imamo tudi Slovenci za ude rodbine in svaštva nazive, toda raztresene po besednjakih, po katerih pa človek ne more vselej seči, kadar bi kaj potreboval. Tudi pisalo se je že o tem.¹⁾ To in ono, posebno pa čitanje naših knjig in časopisov, v katerih se ne prav, da ne rečem napačno, rabijo razni nazivi, kakor tudi to, da sem semtertje med ljudstvom naletel še na marsikatero ime, napotilo me je, da to tukaj priobčujem. Za nekatere ne bode to nič novega, vendar oblika, v kateri podajem imena, bode jim nova in menim, slednjemu ugodna. Pri tem pa nikakor nečem stvari trdno določiti, marveč naj vsakdo to dobro prečita, in kar misli, da ni prav, popravi. Le tako pridemo do pravega rodovnika, ki nam ga je treba kakor ribi vode. Zajemal sem pa vse to iz besednjakov, narodove (ljudske) govornice in

Dalmatinovega sv. pisma; česar nisem tu dobil, izposodil sem si od bratov, kar vselej tudi povem. Nadejam se, da se bode vse to še popolnilo in dovršilo, tudi marsikateremu čitalcu pero v roko potisnilo, da zapiše in pripošlje slavnemu uredništvu, ako najde v svojem kraju kako boljše ime za sorodstvo in svaštvo. Ob enem pa bi — mislimo — tudi dobro bilo, da bi se jezičarji o tem pogovorili ter ustanovili stalen imenik členov ali udov rodbine in svaščine ter ga pridejali z rodovinskim drevesom novemu besednjaku, kateri se sedaj tiska. Mnogim bi s tem prihranili dela in časa, gotovo pa slednjemu ustregli.

I. Rodbina.

Da se umemo! Rodbina¹⁾ mi je vez posameznikov iste krvi, kateri imajo po krvi istega začetnika ali začetnico. Najprej bodem začel 1. od zgoraj doli imenovati imena rodbine, primerjajoč očeta s sinom in vnukom itd. (linea descendens) in nato 2. od sina itd. do očeta (linea ascendens), oziraje se tudi na pobočne (linea lateralis). Takisto tudi pri svaščini.²⁾ Vse pač najboljše pojasni tukaj sem postavljeno rodovinsko drevo:

I. Nizdol.

	I.	II.	III.	IV.
$A <$	<i>sin</i>	<i>vnuk</i>	<i>pravnik</i>	<i>prapravnuk</i>
	<i>hči</i>	<i>vnuka</i>	<i>pravnuka</i>	<i>prapranuка</i>

II. Navzgor.

	IV.	III.	II.	I.	
	<i>prapradedek</i>	<i>pradedek</i>	<i>dedek</i>	<i>oče</i>	$> A$
	<i>praprababica</i>	<i>prababica</i>	<i>babica</i>	<i>mati</i>	

I.

Nizdolna rodbinska vrsta ravna.

1. Roditelja.

a) Oče;³⁾ očim,⁴⁾ očuh (poslednje bi se lahko tudi rabilo za grozovitega

¹⁾ Glej: «Vodnikov spomenik» na svitlo dal Ethin Henrik Costa. V Ljubljani. MDCCCLIX (1859). Str. 254: Janez Zalokar: Slovenski Rodovnik. Str. 258: Rodovnik po Isterski gospoda Jakopa Volčiča. 1855.

¹⁾ «Rodbina», to ime sem vzel za latinsko «consanguinitas», ker je v narodu tudi v navadi.

²⁾ Svaščina, svaštvo pa je «affinitas».

³⁾ Vater.

⁴⁾ Stiefvater.

pravega očeta) t. j. mož vdove njenim otrokom, ki so od prvega moža; po očim¹⁾, t. j. on, kateri posini ali «za hčer vzame» otroke: tem otrokom je poočim.

b) Mati;²⁾ mačeha,³⁾ tudi «pisana mati» imenovana, t. j. žena vdovca njegovim otrokom, kateri so od prve žene; pomati⁴⁾ je po ženski strani to, kar je po moški strani poočim.

2. Otroci.

a) Sin;⁵⁾ pastorek, pasterek⁶⁾ je sin možev od prve žene drugi ženi, ali pa sin ženin od prvega moža drugemu možu; posinjenec, posin⁷⁾ je tisti mladenič, ki ga mož «vzame za svojega».

b) Hči, hčer;⁸⁾ pastorka, pastorka,⁹⁾ t. j. hčer moževa od prve žene drugi ženi, ali pa ženina hčer drugemu možu; pohčerjenica, pohčer, pohčerka¹⁰⁾ je deklica, katero sta sprejela zakonska človeka za svojo.

3. Otrôk otroci.

a) Vnuk,¹¹⁾ sinov ali pa hčerin sin svojemu dedcu in babici.

¹⁾ Wahlvater, quem patrem appello. Glej: Vuk S. Karadžić, besednjak, str. 540. — ²⁾ Mutter. — ³⁾ Stiefmutter. — ⁴⁾ Die Wahlmutter, quae matris loco habetur. Vidi Vuk St. Karadžić besednjak, str. 536. — ⁵⁾ Der Sohn. — ⁶⁾ Der Stiefsohn. — ⁷⁾ Der Adoptivsohn. — ⁸⁾ Die Tochter. — ⁹⁾ Die Stieftochter. — ¹⁰⁾ Die Adoptivtochter. — ¹¹⁾ Der Enkel.

b) Vnuka,¹⁾ vnuke (ne «vnukinja», kakor nekateri pišejo; Dalmatin pozna le «vnuko»), sinova ali hčerina hči, kakor pri «vnuku».

4. Vnuka in vnuke otroci.

a) Pravnuk,²⁾ pravnuka³⁾ sin in hči vnuka in vnuke pradedcu in prababici. Po tej vrsti nadalje bi bili: «prapravnuki» in «prapravnike», t. j. sin in hčere «pravnuka» in «pravnuke», abnepos in abneptis, t. j. tretji «vnuk» in tretja «vnuka».

II.

Ravna navzgora rodbinska vrsta.

1. Dedec, dedek, stari oče;⁴⁾ babica, stara mati⁵⁾ svojim vnukom in vnukam.

2. Pradedek,⁶⁾ prababica,⁷⁾ t. j. dedkov in babičin oče, dedkova in babičina mati svojima pravniku in pravniki. Hrvati razvijajo to še nadalje: «prapradedek» bi bil v hrvaški rodbini: «šukundjed», t. j. dedkov dedec; «praprababica», t. j. dedkova babica je pri Hrvatih «šukunbaba». Nadalje še imajo: «prašukundjed», t. j. «pradedkov dedec» in «praprašukundjed», t. j. »šukundjedov djed».⁸⁾ (Konec.)

¹⁾ Die Enkelin. — ²⁾ Der Urenkel. — ³⁾ Die Urenkelin. — ⁴⁾ Der Grossvater. — ⁵⁾ Die Grossmutter. — ⁶⁾ Urgrossvater. — ⁷⁾ Urgrossmutter. — ⁸⁾ Kakor želi gospod pisatelj, tako prosi tudi uredništvo, da bi mu zvedenci poslali pojasnila ali pa svoje misli o tukajšnjih in naslednjih besedah. Tako pridemo do stalnih izrazov. — Uredn.

Iz Novega Mesta v Bosno.

(Piše dr. Jos. Marinko.)

Letos pa mora biti, naj velja, kar hoče!» govoril sem začetkom meseca julija lanskega leta. «Pogledat grem slovanske brate v novi Avstriji, naj si bodo zapreke kakoršne koli.» Dve leti namreč sem že namerjal porabiti počitnice v to, da se ozrem v slovansko «Švico», a obakrat so prišle take zapreke, da sklepa nisem zvršil. Radi tega

je bila moja volja sedaj tako odločna, — in šel sem.

Najkrasnejše jutro naju je pozdravljalo, mojega tovariša gosp. J. in mene, ko sva se 16. julija vsedala v voz na Novomeškem velikem trgu. Gospod tovariš je hitel v svoj rojstveni kraj, lepo Savinjsko dolino, jaz pa proti hrvaški prestolnici; zaradi tega sva potovala

Sámši v tujini bedél ob tebi sem, leto ubéglo,
 Ko ti je véčnosti mrak trudno zatiskal okó.
 Zadnji odbéžal je hip, po stólpih so zdrknile ure:
 Tvojega práznika, Lev, mládo se léto rodí.
 Z máno tíšina in molk; a zvonaj po Rómi kraljévi
 Kakšni glasovi so to, v nóči nad mestom vršéč?
 Kdo li prepeva ta spev ob Tibere stáre bregovih —
 Lep in mogóčno-grozán zmagó ponóšno slaví.
 Jasno umejem ga jaz: zmagálcu zvení na prestólu,
 Pôje veseljni ga Rim v práznika njemu spomin . . .
 Mesto kršćanstva, le poj — še malo, in s tábo prepeval,
 Leva proslavljal krepóst v tebi do róda bo rod!
 V duhu že zrè jih okó: od sévera mnóžice vnéte,
 S hládne večérne strani, daleč od jutrovih mej.
 Náglo jih véde korak . . . Težkó pridržavati v prsih
 Čustev ognjenih je tok, kádar prodira na dan . . .
 Z lic jim žarí se radost, ljubezen jim srca razžiga —
 Glásno pozdrávi jih šum, Tibera, tvojih valóv!

M. O.

Imena rodbine in svaščine.

(Sestavil Fr. S. Lekše.)

(Konec.)

III.

Pobočne rodbinske vrste.

Pobočna ali stranska rodbinska vrsta¹⁾ je skupina oseb, katere ne izhajajo druga od druge, imajo pa ali istega začetnika ali isto začetnico, ali pa oba. Potemtakem imamo več pobočnih vrst in sicer: 1. pobočna vrsta z bratove in sestrine strani; 2. pobočna vrsta s stričeve, z ujčeve in s tetine strani; 3. pobočna vrsta s prastričeve strani itd.

1. Pobočna vrsta.

a) Z bratove strani.

A. Brat²⁾ je tisti, ki je istega očeta in iste matere; med ljudstvom se ime-

nuje navadno «pravi ali lastni brat». Polubrat¹⁾ pa se imenuje tisti brat, kateri je z menoj ali istega očeta in druge matere, ali pa iste matere in drugega očeta. Semtertje se imenuje «poplatni brat», kakor v Savinjski in Zadrečki dolini, ob Učki v Istriji pa mu pravijo «bratuh». Bratje istega očeta pa raznih mater imenujejo se «jednokrvni ali bratje po krvi»²⁾; bratje iste matere pa različnih očetov so pa «jednomlečni bratje ali bratje po mleku.»³⁾ Pobratim⁴⁾ se imenuje posinjeneč jednega izmed roditeljev (očetov ali materin). Pobratim pomeni tudi onega, ki je bil za brata sprejet po nekih obredih. Pobratim-

¹⁾ Die Seitenlinie, linea obliqua seu transversa vel collateralis. — ²⁾ Der Bruder, frater germanus.

¹⁾ Der Stiefbruder; r. сводный братъ; č. nevlastní bratr; fr. demi-frère; l. fratellastro, kar odgovarja natanko našemu «bratuh». — ²⁾ Consanguinei. — ³⁾ Uterini. — ⁴⁾ Wahlbruder.

stvo je bilo jako v navadi pri Srbih in Hrvatih.¹⁾

α) Stričnik, bratranec, sinovec,²⁾ tako imenuje brat ali sestra sinú svojega brata. Mojega brata sin je moj stričnik, ker sem jaz njemu stric³⁾; bratranec, ker je od brata. Beseda «sinovec» pomenja tudi sinovega sinú.⁴⁾ Tudi beseda «bratič» se lahko rabi za bratovega sinú. Pri nas je pri teh nazivih velika zmešnjava⁵⁾; Srbi in Hrvati ločijo natanko⁶⁾, tudi nam Slovencem je to potrebno.

β) Sinovica, sinovka, bratranka, bratična,⁷⁾ ponekod tudi: «neta, neta»,⁸⁾ imenuje prava sestra hčer svojega brata. Kar je omenjeno o α) «sinovcu», bodi rečeno tudi o «sinovki».

γ) Sinovčič, bratrančič, bratanič je sin mojega sinovca ali bratranca. (Žena mojega bratranca mi je

bratanička.) Sinovčica, bratanična je hči bratrančeva ali sinovčeva.

b) S sestrine strani.

a) Sestra,¹⁾ tudi «prava» ali «lastna» sestra, je po očetu in materi; polusestra²⁾ je sestra samo po očetu ali samo po materi, tudi «popolu sestra, poplatna sestra, sestruša». Besedi: «sestruša in bratuh» bi bilo dobro rabiti, da se ne pozabita. Kakor pri «bratuhih» imamo tudi pri «sestrušah» «jednokrvne ali sestre po krvi» in «jednomlečne sestre, po mleku». — Posestrima³⁾ je pohčerjenica mojih roditeljev; o njej velja, kar je bilo rečeno o pobratimu.

α) Sestrnik, sestrič,⁴⁾ tako imenuje brat sinú svoje sestre. Kar je pisano o «stričniku», velja tudi o «sestrniku». Sestranec je sestrin sin nasproti materini sestri,⁵⁾ sestrana je hči.

β) Sestrična, sestričina⁶⁾ je sestrina hči materinemu bratu ali sestri.

γ) Sestričnič se imenuje moje sestrične sin,

δ) Sestričnica je pa moje sestrične hči.

2. Pobočna vrsta.

a) S stričeve strani.

a) Stric, striček¹⁾ je očetov brat; njegova žena je pa moja strina.

α) Strinič,²⁾ stričič je mojega strica sin.

β) Striničina, stričina, stričnička³⁾ je mojega strica hči.

γ) Stričnič, striničnič se imenuje sin mojega striniča.

¹⁾ O teh obredih, o starih šegah pripoveduje Vuk St. Karadžić v že imenovanem besednjaku na str. 512. Za vsprejem je bila posebna molitev. Slovenci menda nimamo te navade. — ²⁾ Der Neffe; r. племянникъ, t. j. plemjanič; č. bratovec, sestřenec; fr. neveu; l. nipote. Mnogim našim pisateljem je vse to: netjak ali nečak, česar nikakor ne moremo hvaliti. Zakaj ljudstvu ni znan ta izraz. Miklosich (Etym. Wörth. Wien 1886, str. 214) piše le: «netij asl. neffe, s. netjak, nečak, nečaka; p. niec nepos alt. klr. netyj . . .» Zato rabimo rajši domače besede, ne izposojimo si, če imamo doma. — ³⁾ «Svetopolk mi v rodu stričnik — Kam zabredel si v osodi? — Zdavši strica ti krivičnik.» Gl. «Zgodnja Danica» l. 1865. Svitoslav «Tri solze kralja Rastislava.» — «Moravske Slovane je vladal Mojmir . . . državo je vtrdil sinovec njegov Rastislav . . . prav povzdignil jo je Rastislavov sinovec ali stričnik Svetopolk.» Marn «Jezičnik» V., 1867, str. 26. Drugi rabi za «Neffe» le «nečak». Gl. Werand de Graz. Dav. Trstenjak, str. 35. 46, 47. itd. — ⁴⁾ Hubad-Janežičev Slovar, str. 629. — ⁵⁾ Glej, kaj piše o tem Marn v «Jezičnik»-u VI—VIII., str. 118, 119: «Moti pač mnogo i sinovec — sinovica bratov ali sestrin sin [Neffe] nam bratranec ali sestranec . . . vender je sinovec [Neffe] tudi serbski in poljski.» — ⁶⁾ Vuk Št. Karadžić besednjak, str. 419, 680. «Hežak (nečak), m. der Schwestersohn, Neffe, ex sorore nepos. Hežak je samo ujaku a teći je samo sestrič. Takisto je tudi za «nečako» die Tochter der Schwester, Nichte, ex sorore neptis, katera je ujaku nečaka, teći (tetci) pa sestrična. «Sinovac» = des Bruders Sohn, «sinovica» des Bruders Tochter. — ⁷⁾ Die Nichte; r. племянница (plemjannica); č. net'; fr. nièce; l. nipote. — ⁸⁾ «Neta, neta», odgovarja strsl. «netij». Glej Miklosich Etymol. Wörterbuch.

¹⁾ Die Schwester. — ²⁾ Die Stiefschwester, r. свѣдная, сводная сестра (svednaja, svodnaja sestra); č. pastorní, nevlastní sestr.; fr. demi-soeur; l. sorellastra. Najbrž sta slov. «sestruša in bratuh» napravljene po laškem «fratellastro, sorellastra». — ³⁾ Die Wahlschwester. — ⁴⁾ Der Schwestersohn. — ⁵⁾ «Jarinova gospá prosi nas, da jo obiščemo nocoj. Njene sestre sin je prišel iz mesta . . . Edvin, gospé Jarinove sestranec . . .» Stritar, Zbrani spisi, II., str. 292, 294. — ⁶⁾ Die Schwestertochter. Ponekod tudi «sestrič». To besedo imajo Srbi in njim pomeni isto, kakor nam «sestrnik». Glej Vuk Št. Karadžić Besed., str. 677. — ⁷⁾ Der Oheim, avunculus. — ⁸⁾ Der Vetter, patruelis. Vidi «Dom in Svet», III., str. 374. O teh besedah sem že pisal in povedal vzglede. — ⁹⁾ Die Base. Glej «Dom in Svet», III., str. 375.

- δ) Stričničnica pa je hči njegova.
 ε) Stričinič je meni sin moje stričine ali stričine.
 ζ) Stričiničina pa mi je hči njena.

b) Z ujčeve strani.

- a) Ujec¹⁾ je materin brat; njegova žena pa je ujna.²⁾
 α) Ujčnik, ujčevič, ujčič je sin mojega ujca, in
 β) Ujčnica, ujčina je hči njegova proti meni.
 γ) Ujčičnič, ujčičnik je sin mojega ujčiča ali ujčnika.
 δ) Ujčičinica pa je istega hči.

c) S tetine strani.

- a) Teta, tetka, tetica³⁾ je sestra očetova ali pa materina; tetek, tete⁴⁾ pa je njen mož.
 α) Tetič moj je moje tete sin, in
 β) Tetičina je hči moje tete proti meni.
 γ) Tetičič se imenuje mojega tetiča sin, in hči tetičeva je moja
 δ) Tetičica. Te poslednje sin je
 ε) Tetičnič in hči njena
 ζ) Tetičničina. Otroci bratov in sester se nazivljejo med seboj stričniči in sestriči, tudi sestranec, sestranke in sestranici.

3. Pobočna vrsta.

a) Praprastric je mojega očeta dedeka⁵⁾ brat; žena njegova je praprastrina.

b) Prastric je mojega očeta stric; njegova žena je moja prastrina. Takisto je s prapraujcem in prapraujno, praujcem in praujno, praprateto in prapratetkom, prateto in pratetkom ali pratetcem.

¹⁾ Der Onkel. — ²⁾ Die Muhme. — ³⁾ Die Tante. — ⁴⁾ Ta beseda je še v navadi med Slovenci na Spodnj. Štajerskem. — ⁵⁾ Na Štajerskem je še v rabi: dedek, dedec, tetek, tete in se sklanja: dedeka, dedecu itd., ne dedka, dedca. Dalmatin pozna le ded, kar pa na Štajerskem toliko pomeni zaničljivo, kakor «baba».

II. Svaščina.¹⁾

Rodbinsko razmerje zakonskih, t. j. moža in žene do medsebojnih sorodnikov in sorodnic, imenujemo svaščino ali svaštvo. Ta opredelba je pravniku in pravoslovcu nedostatna, to vemo, vendar našemu namenu že zadošča. Zakaj nam se je ozirati le na sorodnike in sorodnice zakonskih, drugi se nas v tej razpravi ne tičejo.

1. Mož in žena. Kadar jih prejme dvoje različnega spola veljavno zakrament sv. zakona po cerkvenih obredih, postaneta: mož in žena, soprog in soproga. Nekaterim je mož in žena prekmečko, zato se imenujeta: «gospod» in «gospa». O «gospej» sem že govoril v tem listu.²⁾ Naj povem še svoje misli o soprogu in soprogi. Soprogo in soproga sta istega korena, kakor naše «vpreči, vprežem», stsl. vpręčъ, svpręčъ.³⁾ Slovenci vendar nimamo neposredno teh besed iz staroslovenščine, ampak posredno od Srbov ali Hrvatov, kateri so ji pa na posodo vzeli od Rusov. Zato treba, da tudi nam rabijo kakor Rusom; nikar jima torej ne pripravljamo nemških «gospodov» in «gospej», kakor slišimo olikance in omikance, in kakor čitamo po časnikih, n. pr.: «s svojo gospo soprogo . . .», «čast mi je predstaviti gospo soprogo . . .», ali: «to je gospa soproga I. I.» Rus, kateri je gotovo olikan in omikan bolj od nas Slovencev, piše in govori: Ваша супруга (vaša supruga, Ihre Frau Gemahlin) in Вашъ супругъ (vaš suprug, Ihr Herr Gemahl.⁴⁾ Torej vsakomu svoje: temu ženo, onemu soprogo, ker je treba tudi pri besedah izbirati, dasi «beseda ni konj». Kajpada drugim nasproti imamo tudi Slovenci «gospode» in «gospé», in

¹⁾ Die Schwägerschaft, Affinität, affinitas. Kanonično pravo dela razliko, katere za naš namen ni treba. Srbom in Hrvatom je affinitas svojdba, svojbina, svojta. — ²⁾ Glej «Dom in Svet», IV., str. 379. — ³⁾ To pomeni jarm, jugum, potem coniux, socius. Glej Miklosich Etym. Wörth., str. 262 *preng.* — ⁴⁾ Da je res izposojena beseda «soprogo», hrv. suprug, iz ruščine, glej korenito razpravo dr. T. Maretića: «Ruske i češke riječi u književnom hrvatskom jeziku. Preštampano iz CVIII Rada j. a. ., str. 31, u Zagrebu, 1892.

čisto lahko prebijemo brez francoske «dame».

2. *Tast*¹⁾ in *taščča*.²⁾ Oče možev je ženi *tast*, mati pa ji je *taščča*; takisto sta tudi roditelja žene njenemu možu *tast* in *taščča*.³⁾

3. *Pratast*, *prataščča* sta oče in mati *tasta* in *taščče*.

4. *Zet*⁴⁾ je hčerin mož njenima roditeljema, t. j. njenemu očetu in njeni materi.

5. *Snaha*⁵⁾ je sinova žena njegovima roditeljema.

6. *Dever*⁶⁾ je možev brat njegovi ženi.

a) *Deverič* je *deverjev* sin, *deverična* pa je njegova hči.

7. *Jetrva*⁷⁾ mi je žena mojega brata, jaz sem ji pa *dever*.

8. *Svast*⁸⁾ je ženina sestra.

a) *Svastičič* je sin *svasti*, *svastična* pa je njena hči.

9. *Zelva*, *zlva*⁹⁾ je moževa sestra.

10. *Svak*¹⁰⁾ je sestrin mož.

Na to imamo še «rednik»-a, ki hrani kakega otroka, rejenca ali rejenko. Krstni in birmanski (birmski) boter, krstna in birmanska botra ali kum in kuma, kar je pa oboje ptujega korena.¹¹⁾ — Komur je pa kdo «birmo zavezal», ta je potem njegov «zetec».

¹⁾ Der Schwiegervater socer; r. тѣсть (test); č. tehán; fr. beau-père; l. suocero. — ²⁾ Die Schwiegermutter socrus, r. тѣща (těščča); č. techyně; fr. belle-mère; l. suocera. — ³⁾ Tu še tudi delajo razliko v nekaterih besednjakih ter pravijo: «sveker, svekrva» sta oče in mati moževa ženi. Ali loči ljudstvo tako, ni mi natanko znano. Jaz sem slišal le «*tast* in *taščča*» in le tako tudi piše Dalmatin; zato sem se le poslednjega poprijel. N. pr. Dalm.: «Annas. Kajpheshov Taft; Jetro je bil Mosešov Taft; Raguel Tobijev Taft; Tamar je . . . postala od Juda, svojga Testu» — ⁴⁾ Der Schwiegersohn, gener, r. зятъ (zjat); č. zef; fr. gendre; l. genero. — ⁵⁾ Die Schwiegertochter, nurus, r. невестка (nevestka). Tudi Dalmatin ima poleg «snabe» na prvem mestu «nevesta»; br. belle-fille; l. nuora. — ⁶⁾ Glej «Dom in Svet», III., str. 375. — ⁷⁾ Mikl., Etym. W., str. 104 fratria. — ⁸⁾ in ⁹⁾ «Dom in Svet», III., str. 342 — ¹⁰⁾ Der Schwager. — ¹¹⁾ Boter, kum, botra, kuma je iz lat. compater. Glej Miklosich Etym. W., str. 155.

Kakor je razvidno iz rečenega, imamo tudi Slovenci še dokaj domačih, pristnih imen za rodbino in svaštvo. Pa kakor sem s kraja omenil, ni še s tem, kar sem zapisal, kakor pribito. Nahaja se pač drugodi še marsikako ime, katerega nisi našel v teh vrsticah. Le zapiši, raztolmači in pošlji je uredništvu, da se stvar objavi. Drugi je morda tu naletel na besedo, katero je navajen slišati in govoriti v drugačnem pomenu. Zapiši tudi to in vse dopošlji.¹⁾ Vem, da je v tem še dosti nejasnega. Zato razbistrite po starem hrvaškem pravilu: «Tko zna bolje, široko mu polje.»

¹⁾ Prijatelj našega lista je poslal uredništvu ta-le «Dodatek» iz «sodnih obrazcev» Bogdana Trnovca (iz l. 1886.): Tu naj se vrsté nekatera najnavadnija rodbinskih oseb nazivala, samorasla pri brkinskih in brežanskih Slovencih. Da se z njimi lože seznanimo, denimo jih na jezik oženjenemu testatorju. 1. Njegov otec (oče) je njegovej zakonskej pridruzi sveker; 2. njegova mati je njegovej zakonskej ženi svekrva; 3. *tast* je njemu otec njegove žene; 4. *taščča* ali *polnica* je njemu mati njegove žene; 5. njegov sin je njegovi drugi ženi pastorek ali pasinek; 6. njegova hči je njegovej drugej ženi pastorka; 7. stric je brat njegovega otca; 8. ujec je brat njegove matere; 9. teta je sestra njegovega otca, oziroma tudi matere; 10. strina je žena njegovega strijca; 11. ujna je žena njegovega ujca; 12. snaha je žena njegovega sina; 13. nevesta je žena njegovega brata; 14. zet je njemu njegove hčere zakonski pridrug; 15. domozet je pa brezizdetnemu možu oni človek, katerega je vzel v svojo hišo, izročivši mu svojo imovino; 16. *svast* je njemu sestra njegove žene; 17. *dever* je njegovej ženi njegov brat; 18. *šur* ali *šurjak* je njemu brat njegove žene; 19. *pašinog* je njemu mož njegove *svasti* (ženine sestre); 20. *sinovec* je njemu sin njegovega brata; 21. *nečak* je njemu sin njegove sestre; 22. *unuk* je njemu sin njegovega sina; 23. *svak* je zakonski pridrug njegove sestre; 24. *očim* je njemu drugi mož njegove matere; 25. *mačeha* je njemu druga žena njegovega otca; 26. *strijčič* je njemu njegovega strijca sin; 27. *tetič* je njemu njegove tete sin; 28. *ujčič* je njemu njegovega ujca sin; 29. njegovej ženi je žena njegovega brata *jetrva*; 30. njegovej ženi je njegova sestra *zava* (*zalva*); 31. *svakinja* je njemu druga žena njegovega svaka; 32. njegov praotec (stari otec) je njemu ded, njegova pramati mu je pa baba. Kakor praded glasé se tudi druga nazivala, n. pr. prapraded (Ururgrossvater), prahunuk, prapraunukinja, prastrije, prapraujec itd.

